

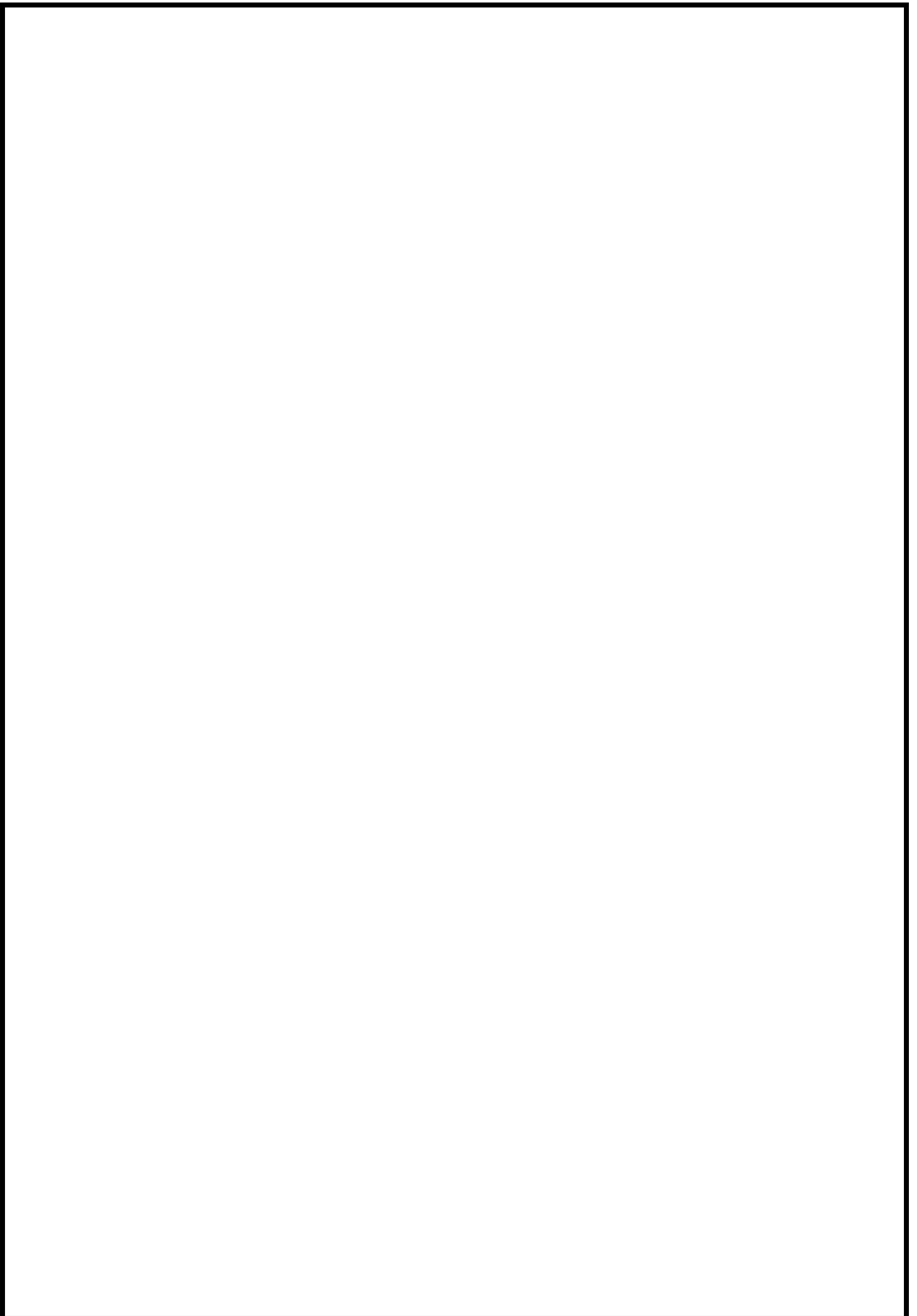
در ایران میزان مصرف سرانه داروهای تزریقی در سال ۴ برابر میانگین جهانی است. این در حالی است که تزریقات به تنهایی و جدای از عوارض دارو خود فرآیندی خطر آفرین است. در میان مردم این تصور وجود دارد که فرآورده های تزریقی به مراتب بهتر از داروهای خوراکی هستند. اما متخصصان با این نظر مخالفند و از تزریق به عنوان یک روش تهاجمی با خطر بالا نام می برند که در سیستم درمان سریایی ضرورتی ندارد و این روش را مخصوص درمان های اورژانس و یا زمانی که از راه های دیگر به ویژه راه خوراکی نمی توان استفاده نمود می دانند. اکثر اوقات عوارض جانبی داروهای تزریقی نسبت به داروهای خوراکی بیشتر است و نباید به پزشک جهت تجویز داروی تزریقی اصرار کرد. آسبه، عفونت و ابتلا به بیماریهای ویروسی و میکروبی از عوارض تزریق هستند. اگر دارویی هم به صورت آمپول و هم به صورت قرص و کپسول موجود باشد توصیه ما این است که بیمار حتی الامکان داروی خوراکی را مصرف کند زیرا هر تزریقی می تواند یک واکنش به همراه داشته باشد و بروز حساسیت از جمله مهمترین عوارض داروهای تزریقی است. در صورت بروز حساسیت دارویی در قرص و کپسول و شربت می توان مصرف آن را بلافاصله قطع کرد و یا حتی با شستشوی معده دارو را از بدن خارج کرد اما در صورت بروز حساسیت داروی تزریقی اقدام خاصی نمی توان انجام داد؛ بنابراین عوارض داروهای خوراکی بسیار کمتر از انواع تزریقی است و همواره در علم پزشکی توصیه می شود که از درمانهای تزریقی کمتر استفاده شود.

عوارض مصرف داروهای تزریقی:

مصرف فرآورده های تزریقی می تواند باعث آسیب به عصب در محل تزریق، آسیب به عروق در محل تزریق آسبه یا سایر عوارض در محل تزریق، خون مردگی و خونریزی های زیر پوستی، ایجاد زخم و باقی ماندن جای آن در محل تزریق شود. همچنین احتمال انتقال بیماریهای عفونی مانند هیپاتیت B، هیپاتیت C و ایدز در میان بیماران کادر درمانی و عموم جامعه در اثر تزریق های غیر ضروری افزایش می یابد. کنترل و درمان عوارض ناشی از داروهای تزریقی در بسیاری از موارد نسبت به سایر اشکال دارویی مشکل تر می باشد لذا به منظور پیشگیری از بروز این قبیل عوارض از تجویز و مصرف غیر ضروری داروهای تزریقی خودداری شود. نکته مهم آنکه به هنگام تجویز یا تزریق داروهای تزریقی حتما نام فرآورده را مجدداً از روی برچسب فرآورده بخوانید تا از تزریق اشتباهی فرآورده دیگر پیشگیری شود. از طرفی در رابطه با سابقه ابتلا به هرگونه عارضه دارویی نسبت به داروی مورد نظر از بیمار سوال فرمایید زیرا بروز مجدد آن عارضه می توان کشنده یا تهدید کننده حیات باشد. به طور کلی مصرف بی رویه داروهای تزریقی به دلیل نیاز به پرسنل آموزش دیده و تجهیزات خاص جهت تزریق، هزینه تقبل شده توسط بیمار و سیستم بهداشتی را افزایش می دهد.

لذا جز در موارد استثناء، هیچ یافته قطعی مبنی بر این که روش تزریقی بر مصرف خوراکی داروها ارجحیت دارد وجود ندارد بلکه معایبی چون درد؛ احتمال ورود اتفاقی سوزن به بدن، امکان انتقال عفونت، هزینه درمانی بالا، نیاز به افراد کارشناس جهت تزریق، عدم امکان حذف دارو در صورت تزریق بیش از حد، ایجاد آسبه در محل تزریق و... را نیز دارد. بدانیم که داروهای تزریقی برای زمانهایی است که اثر سریع درمانی ضروری است، یا بیمار قادر به مصرف داروی خوراکی نیست یا مواردی که دارو در صورت مصرف از راه خوراکی از بین رفته و بی اثر می شود و یا از دستگاه گوارش قابل جذب نمی باشد و استفاه از آن در سایر موارد چندان موجه و منطقی نیست.

معاونت غذا و دارو- کمیته تجویز و مصرف منطقی دارو

مصرف زیاد آنتی بیوتیک ها باعث از بین رفتن باکتری هایی می شوند که ساکن بی ضرر قسمت های مختلف بدن به شمار می روند؛ باکتری هایی که نه تنها باعث بروز هیچ بیماری ای نمی شوند بلکه با تحریک جزئی و مداوم دستگاه ایمنی، باعث تکامل بهتر و قوی شدنش می شوند. کشته شدن این باکتری ها در اثر مصرف نامناسب آنتی بیوتیک می تواند زمینه را برای بروز این حساسیت ها آماده کند.

باکتریهایی که در روده بزرگ ساکنند، می توانند باعث جذب انواعی از ویتامین ها شوند بنابراین این کشته شدن آنها باعث کمبود ویتامین و مشکلات بعدی می شود که به خصوص در کودکان در حال رشد اهمیت زیادی دارد. گاهی اوقات مصرف آنتی بیوتیک باعث می شود باکتری های معمول ناحیه واژن از بین برود و زمینه رشد انواع دیگر باکتری ها یا حتی قارچ ها فراهم شود.

لذا هیچ گاه خودسرانه و بدون تجویز پزشک آنتی بیوتیک مصرف نکنید حتی ممکن است علائم بیماری ها مشابه باشند اما درمان آنها متفاوت است و تشخیص این امر تنها به عهده پزشک است. دوره درمان با آنتی بیوتیک را کامل کنید حتی اگر علائم بیماری شما از بین رفته باشد درمان خودسرانه بدون ریشه کن کردن عفونت می تواند باعث پیدایش عفونتی جدی تر و خطرناکتر گردد. از طرفی اغلب علائم سرماخوردگی و گلودرد ناشی از عفونت های ویروسی است که آنتی بیوتیک در درمان آن بی تاثیر است و معمولاً علائم پس از ۳ تا ۵ روز خود به خود بهبود می یابد. بنابراین اگر پزشک تجویز آنتی بیوتیک را برای درمان شما لازم ندانست توصیه او را بپذیرید و اگر علائم شما بعد از یک هفته از بین نرفت مجدد نزد او رفته و برای حل مشکل با او مشورت کنید.

- شاید بعضی افراد نگران انواع خاصی از سرما خوردگی ها هستند که می تواند نهایتاً در صورت درمان نشدن به بیماری تب روماتیسمی منجر شود. البته در بیشتر موارد می توان میان این نوع سرما خوردگی با سایر انواع تفاوت گذاشت در غیر این صورت مصرف گسترده و بی رویه آنتی بیوتیکها در کشور موجب ایجاد گونه های مقاوم و خطرناک از میکروبها می شود که چه بسا درمانی برای آنها موجود نباشد.

- پس بهتر است تصمیم گیری برای مصرف کردن یا نکردن این داروها را بر عهده پزشک معالج خود بگذارید تا از ایجاد خطر ذکر شده در آینده جلوگیری شود به خاطر داشته باشید که در غیر این صورت ممکن است خود شما در آینده قربانی گونه های میکروبی مقاوم به درمان شوید تشخیص درست و به موقع برای استفاده از آنتی بیوتیکها یکی از هنرهای پزشکان است تا بیمار با مصرف کمترین تعداد آنتی بیوتیک بهبود کامل بیابد. هشدار درباره مصرف بی رویه آنتی بیوتیک ها:

بدن انسان ممکن است در طول زندگی دچار بیماریهای عفونی شود. عوامل بیماریزای عفونی شامل باکتری ها، قارچ ها، ویروس ها و انگل ها می باشند. این عوامل انواع و گونه های مختلفی دارند که هر کدام می تواند یک یا چند عضو بدن را درگیر نماید و برای درمان باید داروی مخصوصی که بر آن گونه بیماریزا مؤثر باشد به

کار رود یعنی برای بیماریهای قارچی داروی ضد قارچ، بیماریهای ویروسی داروی ضد ویروس و برای باکتری ها آنتی بیوتیک به کار می رود.

هیچ فردی نمی تواند بدون دانش کافی به صورت خودسرانه برای عفونت دارو تجویز نماید زیرا تشخیص نوع عفونت و تجویز داروی مناسب آن کاری تخصصی است و پزشک بعد از معاینه و گرفتن شرح حال گاهی با آزمایشات داروی مناسب را تجویز می نماید آنتی بیوتیکها داروهایی هستند که فقط بر روی باکتریها (و نه ویروسها مؤثرند) و باید برای هر باکتری آنتی بیوتیک مخصوص آن و آن هم در مدت زمان کافی مصرف شود. مصرف نامناسب آنتی بیوتیکها از نظر نوع، مقدار و مدت زمان استفاده می تواند برای بدن مخاطراتی داشته باشد که بخی از آنها در زیر آمده است.

مصرف بعضی از آنتی بیوتیک ها با تغییراتی در روده بزرگ موجب رشد بیش از حد بعضی باکتری های بیماری زا می شوند از بین رفتن فلور طبیعی روده میتواند با ایجاد اسهال منجر به دفع الکترولیت های بدن شده و همچنین میتواند به دلیل اختلال دریافت ویتامین K که توسط میکروبهای موجود در روده ساخته میشود منجر به اختلال در انعقاد خون شود.

مصرف بعضی آنتی بیوتیکها می تواند باعث التهاب دستگاه گوارش فوقانی مانند معده اثنی عشر و خصوصا مری شود. مصرف بی رویه آنتی بیوتیکها می تواند باعث ایجاد مقاومت در باکتریهای بیماریزا شود و در نتیجه جهت درمان نیاز به داروهای جدیدتر باشد و یا گاهی به دلیل عدم پاسخ به دارو و در دسترس نبودن داروهای خوراکی می بایست بیمار جهت درمان در بیمارستان بستری شود بر اساس ارزیابی ها به علت ویروسی بودن اغلب بیماری های دستگاه تنفسی مانند سرماخوردگی به ویژه در کودکان ، استفاده از داروهای آنتی بیوتیک هیچ سودی برای بیمار ندارد و باعث مقاوم تر شدن میکروبهها به دارو می شود میانگین مصرف آنتی بیوتیک در کشور در مقایسه با میانگین آن در کشورهای اروپایی بیش از حد نیاز است (حدود ۳ برابر). مصرف بی رویه آنتی بیوتیک ممکن است منجر به آسم شود. زمانی بیماری های عفونی قاتل انسان ها بودند اما با کشف آنتی بیوتیک ها و رواج مصرف امروزه با خطر دیگری مواجهیم و آن ایجاد مقاومت میکروبی است.